

Nr 23.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om nedsättning av socialförsäkringsbolagens bidrag till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 222 i första kammaren av herr *Eskilsson m. fl.* samt nr 294 i andra kammaren av herr *Pettersson i Dahl m. fl.*

I motionerna, vilka äro likalydande, har hemställts, »att sådan ändring vidtages i 16 § olycksfallsförsäkringslagen, att socialförsäkringsbolagens bidrag till statsverket jämkas tills vidare från 3 till 1,5 procent, och att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa fortsatt skyndsamt utredning, främst i avseende å den del av kostnaderna, som gälla riksförsäkringsanstalten, i och för bidragets vidare fastställande genom senare riksdagsbeslut».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt 1 § *lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall* är envar arbetare i princip försäkrad för skada i följd av olycksfall i arbetet. Försäkringen äger rum i riksförsäkringsanstalten; dock att där för ändamålet bildats sådant ömsesidigt olycksfallsförsäkringsbolag, vars delägare äro arbetsgivare och för vars förbindelser delägarna svara med obegränsad personlig ansvarighet, försäkringen av delägarnes arbetare i stället må under vissa i lagen givna villkor äga rum i sådant bolag (4 §). 15 § i olycksfallsförsäkringslagen innehåller bestämmelser om beräkningen av avgift för försäkring enligt lagen. Avgiften skall bestämmas till belopp, som med hänsyn till arbetets farlighet i allmänhet och till de särskilda förhållanden, under vilka det bedrivs, efter försäkringstekniska grunder prövas vara erforderligt för att täcka den risk, som försäkringen avser, med tillägg, i fråga om de ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolagen, av ett belopp, motsvarande omkostnaderna för försäkringen. Premien för försäkring i riksförsäkringsanstalten innefattar således icke till någon del ersättning för omkostnaderna. Beträffande sättet för täckande av dessa kostnader ävensom av kostnader för försäkringsrådet äro bestämmelser meddelade i 16 § i lagen. Där

stadgas, att såsom bidrag till bestridande av nämnda kostnader skall för varje försäkring i riksförsäkringsanstalten till statsverket erläggas en tilläggsavgift utöver premien med belopp, som motsvarar fem procent av försäkringsavgiften, beräknat utan hänsyn till visst avdrag, varom förmåles i 11 §. Jämväl de ömsesidiga socialförsäkringsbolagen erlægga bidrag till bestridande av riksförsäkringsanstaltens och försäkringsrådets omkostnader. Bidraget erlägges för varje räkenskapsår efter årets utgång på tid och sätt, som Konungen bestämmer, med belopp motsvarande tre procent av summan av försäkringsavgifterna, beräknade utan hänsyn till avdrag, som i 11 § omförmåles, för de i bolagen under räkenskapsåret tagna försäkringarna. De omkostnader för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet, som icke täckas av nu nämnda bidrag, bestridas med visst undantag av statsmedel.

I frågan om täckandet av riksförsäkringsanstaltens och försäkringsrådets förvaltningskostnader föreslog *ålderdomsförsäkringskommittén*, vars den 19 oktober 1915 avgivna betänkande ligger till grund för gällande lag i ämnet, att arbetsgivarna skulle bidraga till nämnda kostnader genom en tilläggsavgift för varje försäkring till belopp av fem procent av försäkringsrisken eller nettopremien, dock beräknad utan hänsyn till avdrag, som angivas i 11 §. Beträffande arbetsgivarbolagen föreslogs för enkelhetens skull, att det ifrågavarande bidraget skulle erläggas av varje bolag självt på en gång så snart räkenskapsåret gått till ända. Bidraget skulle utgå med fem procent av summan av försäkringsavgifterna för året. Kommittén yttrade vidare:

»Kommittén har således utgått från, att det ifrågavarande förvaltningsbidraget, under i övrigt lika förhållanden, skulle bli ungefär lika stort, vare sig arbetaren är försäkrad i riksförsäkringsanstalten eller försäkringen tagits i ett arbetsgivarbolag. Dock får man därvid tänka sig, att genom förvaltningsbidraget för försäkringar i arbetsgivarbolag i första hand lämnas bidrag till kostnaden för försäkringsrådet, då genom inrättandet av denna särskilda instans arbetsgivarne befrias från de kostnader och obehag, som åtfölja tvistefrågors dragande inför allmän domstol och då, efter utländsk erfarenhet att döma, de till rådet hänskjutna tvisterna i proportionsvis avsevärt större omfattning torde komma att röra beslut av bolagen än beslut av riksförsäkringsanstalten. Någon del av bidraget för dessa bolag får även tänkas såsom bidrag till uppehållande av riksförsäkringsanstaltens arbete för åstadkommande av det nödiga statistiska underlaget för premiernas bestämmande och till dess verksamhet i övrigt för befrämjande av det gemensamma ändamålet. Genom att, i fråga om utgörande av förvaltningsbidraget, sålunda i huvudsak likställa försäkringarna i riksförsäkringsanstalten med försäkringarna i arbetsgivarbolagen rubbas icke det nuvarande förhållandet med avseende å konkurrensförmågan mellan de olika försäkringsinrättningarna, då ju för närvarande arbetsgivarbolagen hava att, förutom nettopremierna, vilka även gälla för riksförsäkringsan-

stalten, jämväl upptaga tillskott till dessa premier för att täcka förvaltningen, och då, enligt förslaget, det föreslagna bidraget skulle komma att i båda fallen på ungefär motsvarande sätt öka premierna.

Genom tilläggsavgifterna för försäkringarna i riksförsäkringsanstalten och genom bidragen från arbetsgivarbolagen skulle komma att bestridas minst 450 000 kronor eller något mer än hälften av totalkostnaden 850 000 kronor (nämligen 730 000 för riksförsäkringsanstalten och 120 000 för försäkringsrådet).

I enlighet härmed skulle för statens del återstå att täcka ett årligt belopp av högst 400 000 kronor, eller högst 200 000 kronor mer än för närvarande utgives till bestridande av förvaltningskostnader för riksförsäkringsanstalten.»

De anmärkningar mot kommitténs förslag i förevarande del, som framställt i avgivna *utlåtanden* över förslaget, gingo i allmänhet ut på att förvaltningsbidraget, särskilt i fråga om arbetsgivarbolagen, borde minskas.

I *propositionen nr 111 till 1916 års riksdag* med förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete anförde *föredragande departementschefen*, att då delägarna i arbetsgivarbolag själva finge bekosta bolagens hela förvaltning, det syntes riktigtast, att de av kostnaderna för försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten ej behövde bära större andel än som billigtvis kunde anses motsvara den fördel, de för sina egna bolags verksamhet komme att hava av nämnda institutioners arbete. Att något så när noggrant bestämma värdet av denna fördel vore icke möjligt, utan man måste åtnöja sig med en helt ungefärlig uppskattning. Departementschefen beräknade värdet för arbetsgivarbolagen av riksförsäkringsanstaltens verksamhet till en procent av premiesumman samt av försäkringsrådets verksamhet till två procent av premieintäkten eller sålunda tillhoppa tre procent. Vid bestämmandet av bidraget till försäkringsrådets verksamhet utgick departementschefen från kommitténs uppskattning av de årliga kostnaderna härför, 120 000 kronor, och att av kostnaderna två tredjedelar eller omkring 80 000 kronor skulle bestridas av bolagen. Departementschefen anförde härtill, att därest bolagens bidrag bestämdes till två procent av premieinkomsten, kostnadsandelen icke skulle bliva fullt täckt med mindre bolagens premiesumma uppginge till 4 miljoner kronor. Det torde emellertid vara ganska osäkert, för att icke säga osannolikt, att bolagens försäkringsverksamhet skulle erhålla en så stor omfattning, som motsvarades av nämnda premieinkomst. Å andra sidan vore det därför icke omöjligt, att den mot bolagens bidrag svarande minskningen i statens utgifter för försäkringsrådet kunde komma att bli mindre än man avsett.

Riksdagen godkände Kungl. Maj:ts förslag och lagen erhöll därigenom sitt nuvarande innehåll.

Frågans tidigare behandling.

Frågan om bidragen och tilläggsavgifterna till bestridande av försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens omkostnader jämte därmed sammanhängande spörsmål ha såväl inom som utom riksdagen upprepade gånger varit föremål för behandling. Härutinnan framlagda förslag ha dock icke lett till resultat i någon riktning. I skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 januari 1921 föreslog sålunda *kommittén för socialförsäkringens organisation* bland annat sådan ändring i 16 § olycksfallsförsäkringslagen, att det bidrag, som i form av tilläggsavgifter utginge från de arbetsgivare, vilkas arbetare vore försäkrade i riksförsäkringsanstalten, förhöjdes, så att detsamma jämte det för samma ändamål från de ömsesidiga bolagen utgående bidraget kunde antagas väsentligen motsvara hälften av försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens förvaltningskostnader. 1922 års riksdag avtog ett i *proposition nr 39* framlagt förslag, enligt vilket samtliga kända försäkringstagare skulle taga del i riksförsäkringsanstaltens kostnader för skador, som inträffade hos okända arbetsgivare. Vid 1923 års riksdag väcktes en *motion II:47*, däri bland annat hemställdes, att de ömsesidiga bolagen måtte helt befrias från skyldighet att erlägga bidrag till riksförsäkringsanstaltens förvaltningskostnader samt att bolagens bidrag till försäkringsrådets verksamhet måtte begränsas till högst en procent av försäkringsavgifterna. I sitt över motionen avgivna *utlåtande nr 12* hemställde *andra lagutskottet*, att motionen icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd. Vid 1924 års riksdag väcktes en *motion II:73* däri hemställdes, att det i 16 § olycksfallsförsäkringslagen omförmälda förvaltningsbidraget måtte vid försäkring i riksförsäkringsanstalten bestämmas till tio procent av försäkringsavgiften, dock att för arbetsgivare, som själv svarade för samtliga understöd, bidraget fortfarande skulle utgå med endast fem procent. I sitt över motionen avgivna *utlåtande nr 24* hemställde *andra lagutskottet* om avslag å motionen. Vid 1926 års riksdag framställdes i likalydande *motionerna I:194 och II:187* förslag om höjning av de ovan berörda tilläggsavgifterna för riksförsäkringsanstaltens försäkringstagare från fem till femton procent av försäkringsavgiften. I sitt i ärendet avgivna *utlåtande nr 1* avstyrkte *andra särskilda utskottet* motionerna. Vid 1928 års riksdag yrkades bland annat i *motionen I:217* sådan ändring av 16 § olycksfallsförsäkringslagen att det bidrag till bestridande av omkostnaderna för försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet, som utgår från de sociala olycksfallsförsäkringsbolagen, skulle sänkas från tre till en och en halv procent av summan av försäkringsavgifterna till bolagen. *Andra lagutskottet* hemställde i *utlåtande nr 27* att motionen icke måtte föranleda någon åtgärd och anförde, att utskottet icke ansåge sig kunna förorda bifall till motionen, enär en förändring i de grunder,

enligt vilka ifrågavarande bidrag utgå, kunde ske först efter en noggrann undersökning av samtliga de förhållanden, som ägde betydelse för spörsmålet.

I skrivelse den 3 juli 1928 hemställde därefter styrelsen för de ömsesidiga socialförsäkringsbolagens förening att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning, huruvida bolagens bidrag borde sänkas från 3 till 1½ procent ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Kungl. Maj:t anbefallde riks-försäkringsanstalten att i samråd med representanter för försäkringsrådet och socialförsäkringsbolagens förening verkställa utredning, huruvida med hänsyn till olika på frågan inverkan omständigheter skäl förefunnes för ändring i gällande grunder för beräkning av de tilläggsavgifter och bidrag, som omförmälas i 16 § olycksfallsförsäkringslagen.

Riksförsäkringsanstalten avgav utlåtande i ämnet den 6 december 1929. På närmare angivna skäl ansåg anstalten försäkringsrådets årliga förvaltningskostnader för verksamheten enligt 1916 års lag kunna beräknas till i runt tal 147 000 kronor. Med hänsyn till den arbetsbörda, som de av försäkringsrådet behandlade målen och ärendena förorsakade, borde enligt riks-försäkringsanstaltens mening största delen av omkostnaderna för försäkringsrådets verksamhet läggas på bolagen. Bolagens andel beräknade anstalten till två tredjedelar eller 98 000 kronor. En undersökning för att utröna huru stor del av riks-försäkringsanstaltens förvaltningskostnader, som kunde anses föranledd av anstaltens arbete med bolagens försäkringsstock, vore givetvis förenad med avsevärda svårigheter och måste enligt sakens natur betraktas endast som ett försök att åstadkomma en ungefärlig uppskattning. Anstalten hade kommit till det resultatet, att bolagens andel i anstaltens förvaltningskostnader kunde uppskattas till 142 500 kronor.

Anstaltens utredning omfattade jämväl kostnaderna för skador hos okända arbetsgivare. Därmed avsåges i utredningen arbetsgivare, som utan att ha tagit försäkring hos något bolag saknades såväl i den arbetsgivarförteckning, som gällde året för försäkringsfallet, som i närmast följande års förteckning. Av dessa kostnader, som kunde uppskattas till 220 000 kronor om året, ansåg anstalten, att hälften eller 110 000 kronor borde belöpa på arbetsgivarbolagen. Då bolagens premieinkomst uppskattades till 13 000 000 kronor, motsvarade de av anstalten beräknade på bolagen belöpande andelarna av försäkringsrådets och anstaltens förvaltningskostnader, eller tillhoppa 240 500 kronor, ej fullt 2 procent av bolagens försäkringsavgifter. Den på bolagen belöpande andelen av kostnaderna för skador hos okända arbetsgivare motsvarade något mindre än 1 procent av samma avgifter. Riksförsäkringsanstalten anförde vidare, att en i enlighet med den gjorda framställningen verkställd isolerad sänkning av bolagens bidrag

till försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens förvaltningskostnader skulle innebära dels en motsvarande ökning av statsverkets bidrag till nämnda förvaltningskostnader, dels ock en rubbning i den dittills gällande inbördes belastningen av bolagens delägare, å ena, och riksförsäkringsanstaltens försäkringstagare, å andra sidan. Anstalten yttrade slutligen, att om förvaltningsbidraget sänktes, anstaltens försäkringstagare borde beredas motsvarande lättnad genom att bolagen ålades att delta i kostnaderna för skador hos okända arbetsgivare.

I *utlåtanden*, som avgivits över riksförsäkringsanstaltens utredning, tillstyrktes viss sänkning av bolagens förvaltningsbidrag av *försäkringsrådets* majoritet (utlåtande den 10 januari 1930) och *försäkringsinspektionen* (utlåtande den 13 januari 1930), varemot en minoritet inom försäkringsrådet samt *statskontoret* (utlåtande den 17 januari 1930) avstyrkte ändring.

Den 4 januari 1932 meddelade *Kungl. Maj:t* beslut i ärendet och förklarade därvid, att de gjorda framställningarna icke för det dåvarande föruledde någon *Kungl. Maj:ts* vidare åtgärd.

Frågan om socialförsäkringsbolagens bidrag diskuterades jämväl vid 1933 års riksdag, då *Kungl. Maj:t* i *propositionen nr 174* föreslog ändringar i bland annat 16 och 29 §§ olycksfallsförsäkringslagen.

Ändringen i 29 § olycksfallsförsäkringslagen innefattade stadgande om skyldighet för de ömsesidiga socialförsäkringsbolagen att för varje år till riksförsäkringsanstaltens olycksfallsförsäkringsfond erlægga en procent utav summan av försäkringsavgifterna för de försäkringar, som under räkenskapsåret tagits i bolagen. De belopp, som därigenom komme att inflyta, beräknades utgöra viss andel av den förlust, som för riksförsäkringsanstalten uppstode därigenom, att den utbetalade ersättning för olycksfall hos s. k. okända arbetsgivare, nämligen den andel, som skäligen kunde anses belöpa å arbetsgivare, vilka vore delägare i de ömsesidiga bolagen. Nämnda andel hade beräknats komma att uppgå till omkring 130 000 kronor.

De ömsesidiga socialförsäkringsbolagens förening anförde gentemot detta förslag, att de förvaltningsbidrag, som bolagen för närvarande utbetalade för riksförsäkringsanstaltens och försäkringsrådets verksamhet och vilka uppginge till omkring 400 000 kronor om året, väsentligt överstege vad bolagen borde vara skyldiga att erlægga enligt den ståndpunkt, som intogs redan år 1916 av föredragande departementschefen, då förslag till olycksfallsförsäkringslag framlades. De kostnader, som bolagens verksamhet åsamkade nämnda ämbetsverk, kunde nämligen enligt föreningens åsikt icke beräknas till högre belopp än omkring 240 500 kronor, en siffra, till vilken riksförsäkringsanstalten själv i sitt den 6 december 1929 avgivna utlåtande kommit. Skillnaden mellan det inbetalade beloppet och vad som sålunda enligt föreningens mening högst borde erläggas, eller 160 000 kro-

nor, motsvarade mer än väl det ifrågasatta bidraget från bolagen för de s. k. okända arbetsgivarnas försäkringar.

I sitt av riksdagen godkända *utlåtande nr 30* anförde *andra lagutskottet*:

»Mot riktigheten av de beräkningar, som sålunda anförts av föreningen, har i propositionen icke gjorts någon erinran. Med hänsyn härtill synes det utskottet, att, för såvitt hittills gällande grundsatser rörande de ömsesidiga bolagens bidragsskyldighet skola iakttagas, skäl icke föreligga att ålägga bolagen att, utöver de bidrag, som för närvarande utgå, utgiva ytterligare en procent av försäkringsavgifterna såsom ersättning för riksförsäkringsanstaltens utgifter för s. k. okända arbetsgivare.»

Propositionens förslag i denna del avlogs av riksdagen.

Socialförsäkringsbolagens hemställan år 1950.

I *skrivelse den 10 juli 1950* hemställde *Socialförsäkringsbolagens förening* att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för ändring av bestämmelsen i 16 § i olycksfallsförsäkringslagen såvitt anginge skyldigheten för försäkringsbolagen att lämna bidrag till omkostnaderna för försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten. Föreningen yrkade, antingen att detta bidrag måtte bestämmas till 1,3 procent av försäkringsavgifterna, varav 0,5 procent beräknades för försäkringsrådet och 0,8 procent för riksförsäkringsanstalten eller att bolagens bidrag till försäkringsrådet uttoges årligen av bolagen i förhållande till deras premieinkomst med det belopp, som borde falla å bolagen med hänsyn till antalet under året av rådet avgjorda mål, som avsåge bolagens verksamhet, samt att i sådant fall bidraget till riksförsäkringsanstalten bestämdes till 0,8 procent av försäkringsavgifterna. Såsom stöd för yrkandena anförde föreningen bland annat följande. Till följd av bolagens stegrade premieinkomster, vilka för 1949 uppginge till över 54 miljoner kronor, vore det nu utgående bidraget till försäkringsrådets förvaltningskostnader oskäligt högt. Därest nämnda bidrag fortfarande beräknades till två procent av premieinkomsterna, innebure detta att bolagen för detta ändamål erlade ett belopp av 1 080 000 kronor. Försäkringsrådets hela utgiftsstat för år 1949 beräknades uppgå till belopp något understigande 600 000 kronor, och bolagen gäldade följaktligen omkring 80 procent mer än vad rådets hela utgiftsstat belöpte sig till. Föreningen funne vidare med stöd av gjorda beräkningar, att ett bidrag beräknat efter 0,8 procent av bolagens premieinkomst säkerligen skulle täcka de riksförsäkringsanstaltens förvaltningskostnader, som i 1916 års proposition åsyftades skola gäldas av bolagen. I propositionen räknades med en procent av inkomsten, men det kunde icke gärna vara möjligt, att de å bolagen belöpande statistikkostnaderna jämte andra mera svårdefinierbara utgifter, som avsågos i propositionen, kunde uppgå till en så avsevärd årlig summa som 540 000 kronor (en procent å 54 miljoner kro-

nor). Föreningen funne slutligen vad som framkommit rörande riksförsäkringsanstaltens kostnader för okända arbetsgivare icke motivera någon skyldighet för bolagen att taga del i dessa kostnader.

Efter remiss av föreningens skrivelse erinrade försäkringsrådet i yttrande den 22 september 1950, om den pågående översynen av olycksfallsförsäkringslagen och föreslog, att föreningens framställning skulle överlämnas till vederbörande kommitté för beaktande vid översynen. Jämväl riksförsäkringsanstalten hänvisade i yttrande den 20 augusti 1951 till tidigare framförda synpunkter i ärendet, och förordade att frågan om finansieringen av den sociala olycksfallsförsäkringens förvaltningskostnader jämte därmed sammanhängande spörsmål i sin helhet upptoges till prövning av ett fristående utredningsorgan. Försäkringsinspektionen ansåg i utlåtande den 8 september 1950 föreningens hemställan att bidragsskyldigheten såvitt anginge försäkringsrådets omkostnader nedsattes till 0,5 procent av premieinkomsten vara rimlig och befogad. Vad beträffade bolagens bidrag till riksförsäkringsanstaltens verksamhet borde bidraget jämkas med hänsyn till närmare utredning rörande storleken av de kostnader, som bidraget hade till ändamål att täcka.

Socialvårdskommittén, vilken genom bolagsföreningens försorg tillställdes föreningens skrivelse den 10 juli 1950, anmärkte i sitt i augusti 1951 avgivna betänkande med utredning och förslag angående yrkesskadeförsäkringslag m. m. (SOU 1951: 25), att det vore önskvärt, att frågan om bidragen till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten upptoges till avgörande av statsmakterna snarast, i vart fall före yrkesskadeförsäkringslagens ikraftträdande. Kommittén, som saknade erforderlig utredning i frågan, överförde — utan ställningstagande — till sitt lagförslag de nuvarande bestämmelserna i ämnet.

Utskottet.

När ålderdomsförsäkringskommittén i sitt betänkande med förslag till gällande olycksfallsförsäkringslag fattade ståndpunkt till frågan om arbetsgivarnas skyldighet att bidra till de förvaltningskostnader, som den tilltänkta utvidgningen av olycksfallslagstiftningen skulle komma att medföra, utgick kommittén ifrån att genom förvaltningsbidraget från socialförsäkringsbolagen i första hand skulle lämnas bidrag till kostnaderna för försäkringsrådet. Någon del av bolagens bidrag finge enligt kommittén tänkas tagas i anspråk för riksförsäkringsanstaltens verksamhet för befrämjande av det gemensamma ändamålet, t. ex. upprättandet av viss statistik. Departementschefen framhöll i propositionen till 1916 års riksdag med förslaget till olycksfallsförsäkringslagen, att bolagen icke borde bära större

andel av kostnaderna för försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten än som billigtvis kunde anses motsvara den fördel, de för sin verksamhet hade av institutionernas arbete. Samtidigt påpekades, att det icke vore möjligt att något så när noggrant bestämma värdet av denna fördel, utan att man måste nöja sig med en helt ungefärlig uppskattning.

I det av riksdagen godkända lagförslaget bestämdes bolagens bidragsskyldighet till ett belopp motsvarande tre procent av premiesumman, och den sålunda stadgade skyldigheten har sedan dess icke varit föremål för reglering.

Såsom framgår av motionerna ha förhållandena avsevärt förändrats sedan lagens tillkomst. Omfattningen av såväl bolagens som försäkringsrådets och riksförsäkringsanstaltens verksamhet har ökat. De ungefärliga uppskattningar, som vid tiden för bidragsskyldighetens införande gjordes beträffande hur bolagsbidraget kunde tänkas fördela sig mellan försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten, hålla icke längre streck, och de förutsägelser, som då gjordes rörande utvecklingen, ha i icke oväsentliga delar visat sig vara oriktiga.

Det synes också vara ett av berörda parter gemensamt omfattat önskemål, att frågan om bolagens bidragsskyldighet blir föremål för utredning. Vid lagstiftningen i ämnet kom avseende att fästas vid förhållanden, vilka numera i mycket te sig föråldrade. De principer, som då lades till grund för bedömande av hur förvaltningskostnaderna borde fördelas mellan staten och försäkringstagarna, kunna icke i dag tagas för givna. Det är därför enligt utskottets mening angeläget, att det av motionärerna framförda spørsmålet bedömes i samband med en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om de grunder, enligt vilka kostnaderna för förvaltningen inom detta område av socialförsäkringen böra bestridas. Utskottet anser sig icke utan sådan utredning kunna ingå på saklig prövning av den bidragsskyldighet, som jämlikt 16 § olycksfallsförsäkringslagen ålagts bolagen.

Samma synpunkter på förevarande spørsmål, som framförts i motionerna, ha av Socialförsäkringsbolagens förening framlagts för Kungl. Maj:t i föreningens ovan omnämnda skrivelse den 10 juli 1950. Enligt vad utskottet erfarit, har skrivelsen jämte remissyttranden överlämnats till socialförsäkringsutredningen för att beaktas vid den samordning mellan den obligatoriska olycksfallsförsäkringen och den obligatoriska sjukförsäkringen, som enligt Kungl. Maj:ts den 28 december 1951 lämnade direktiv uppdragits åt utredningen.

Den sålunda åsyftade samordningen kan komma att medföra genomgripande förändringar inom den nuvarande socialförsäkringsorganisationen. De problem, som beröra bolagens bidragsskyldighet, torde därför lämpligen

böra bedömas i samband härmed. Utskottet kan följaktligen icke förorda, att förevarande spörsmål — såsom motionärerna tänkt sig — upptages till prövning utan beaktande av det ställningstagande, vartill socialförsäkringsutredningen härutinnan kan komma.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att förevarande motioner, I: 222 och II: 294, icke måtte
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 mars 1952.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Sten, Nils Elowsson, Wahlund, Sunne, Wistrand, Uhlén och fru Svenson;

från andra kammaren: herrar Jacobsson i Igelsbo, Hellbacken, fru Nordgren, herr Ryberg,* fröken Höjer, herrar Andersson i Alfredshem,* Svensson i Göteborg och fröken Wetterström.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
